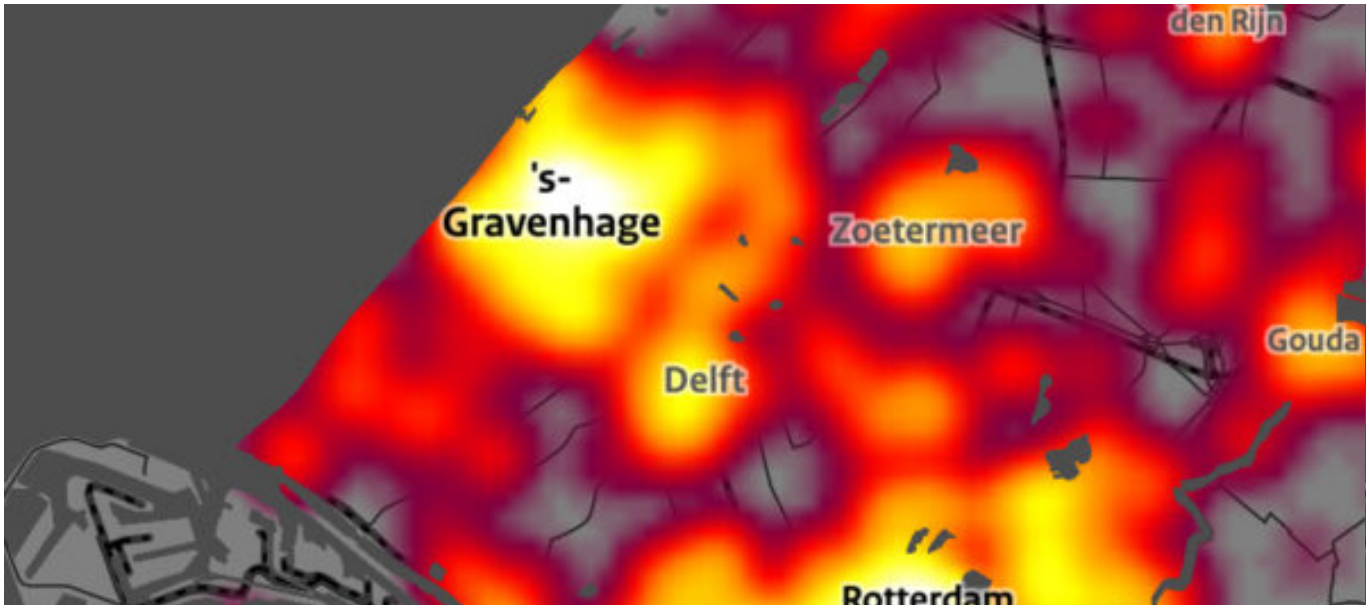
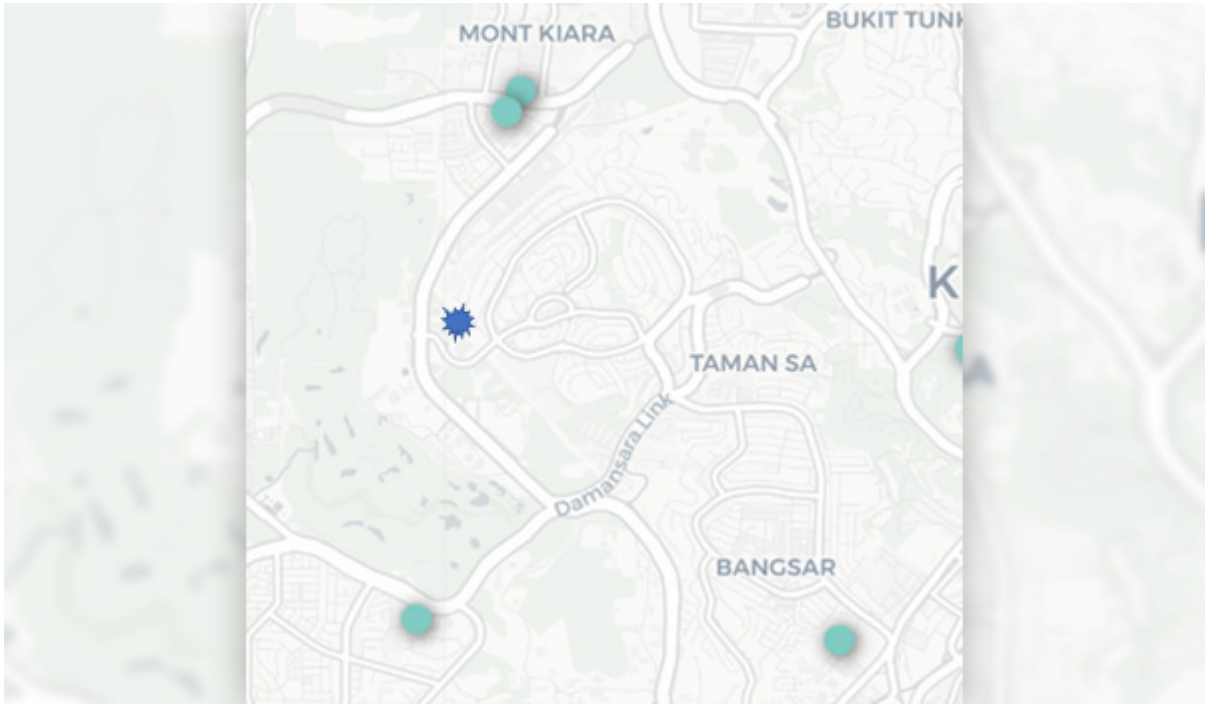

Hoogst urgent: covid-kaarten op postcode-niveau

Posted on 6 februari 2021 by Eduard Bomhoff

De bovenste kaart toont de coronabesmettingen in Nederland. Richt de muis van de computer bijvoorbeeld op de kaart van Amsterdamn en lees: '75 besmettingen in de afgelopen week in het centrum'. Waar? Dat weten RIVM en GGD, maar ze vullen de kaart niet verder in.

De onderste kaart is een uitsnede van de dagelijkse update voor Kuala Lumpur, de hoofdstad van Maleisië, op ongeveer dezelfde schaal. Het blauwe sterretje is ons huis. Je zou de muis kunnen richten op één van de groene cirkels en er komt informatie over een recente besmetting met covid-19 op die plaats. Linksboven zijn bijvoorbeeld twee waarschuwingen, één voor een luxe flatgebouw en één voor een supermarkt. Dus mijden wij die supermarkt voor nu en kopen de yoghurt en de bosbessen voor ons Nederlands ontbijt in een andere, veilige supermarkt (veel Maleisiërs eten drie keer per dag warm; in 'nasi lemak' staat 'lemak' voor 'vet'; wij blijven nog bij een Nederlands ontbijt en nemen als lunch niet meer dan een stroopwafel bij de koffie).

En dan is de informatie voor Amsterdam tenminste nog per stadsdeel. Voor Den Haag is de hele stad egaal rood op de kaart, maar mijn familie op de grens van Den Haag en Scheveningen heeft geen idee of ze extra voorzichting moet zijn in bepaalde wijken of winkelstraten.

Postcodes

De website 'Coronalocatie' biedt voor heel Nederland meer detail, maar als de inkleuring van Scheveningen anders is dan de kleur voor Den Haag-centrum berust dat niet op gegevens van RIVM en GGD, maar op een berekening die het gemiddelde voor heel Den Haag rekenkundig aanpast aan de dichtheid van de bevolking. De ontwikkelaars van 'Coronalocatie' zouden – denk ik – in een paar dagen hun website kunnen verbeteren tot het detail van de vier-cijferige postcodes, zodra RIVM en GGD hun cijfers aanleveren met die postcodes er bij.

De dataverzameling bij RIVM en GGD kwam deze woensdag aan de orde in de Tweede Kamer. Fleur Agema (PVV) had helemaal gelijk met haar inbreng dat we alleen wat meer gegevens nodig hebben van de mensen die positief zijn getest. Voor de anderen is hun postcode en indien mogelijk hun leeftijd van belang om het percentage van de besmettingen per wijk te berekenen, maar zeker niet hun Burger

Service Nummer (BSN). Hadden RIVM en GGD vanaf het begin data voor postcode en leeftijd van alle besmette personen beschikbaar gesteld voor de ontwikkelaars van 'Coronalocatie', dan had iedereen – net als wij in Kuala Lumpur – geweten wáár extra op te passen en wáár niet naar toe te gaan.

Tegen het eind van het debat in de Kamer vatte Agema het zo samen: 'Ik hoor de minister steeds zeggen dat eraan gewerkt wordt. Dat vind ik iets vaag, want ik lees bijvoorbeeld in een brief van GGD Gelderland-Zuid dat ze pas per 1 januari 2022 gecertificeerd willen zijn. Dat is een jaar vanaf nu. Dat lijkt me toch niet de bedoeling.' Minister De Jonge kwam niet verder dan de belofte: 'Iedere twee weken stuur ik een brief van een kantje of honderd [aan de Kamer] waarin dat soort dingen staan.'

Kopieer het Engelse protocol

Niet alleen Maleisië – met minder scrupules over privacy – doet het beter dan Nederland in de informatie over het virus. Ook Engeland is veel verder.

Hier zien we een covid-19 kaart per postcode voor het centrum van Londen. Engeland heeft nagedacht over de privacy-bescherming en laat de kaart daarom blanco bij minder dan drie besmettingen per postcode. Dat zouden wij in Nederland kunnen navolgen.

Informatie over het virus per postcode was altijd al een zaak van leven en dood,

maar nu nog meer. Nieuwe varianten van covid-19 zijn om twee redenen extra gevaarlijk. Ze hebben een hoger reproductie-getal en lijken een nog langere periode te hebben tussen besmetting en symptomen.

Heel jammer daarom, dat in de 223 pagina's van het verslag van de Tweede Kamer over de data van RIVM en GGD geen enkele spreker ook maar iets inbrengt van ervaringen in andere landen. Mijn advies zou zijn om de openbare communicatie van de covid-besmettingen snel en simpel te houden buiten de met stroop verstopte overlegcultuur van VWS, RIVM en GGD. Kopieer het Engelse protocol – een witte vlek op de kaart voor een postcode met minder dan drie besmettingen – en laat 'Coronalocatie' haar kaart van Nederland binnen een paar dagen inkleuren op het niveau van de vier-cijferige postcodes.

Hier in Kuala Lumpur was recent een golf van besmettingen, maar een totaal-cijfer van 523 in een stad met 1,8 miljoen inwoners is niet erg behulpzaam voor het dagelijks leven. Een gedetailleerde kaart zoals hierboven is dat wel. Ik denk aan mijn familie in Scheveningen – nu extra bezorgd voor besmetting vanwege recent grootouderschap – en wens voor hen (en natuurlijk voor alle Nederlanders) eenzelfde dagelijkse detail-kaart als in Kuala Lumpur en Londen. Dat zal levens redden.